

Arbeid & Melkveehouderij

Wout Huyzer – melkveehouder

Menno Kamminga - adviseur

Aanleiding studiegroep arbeid

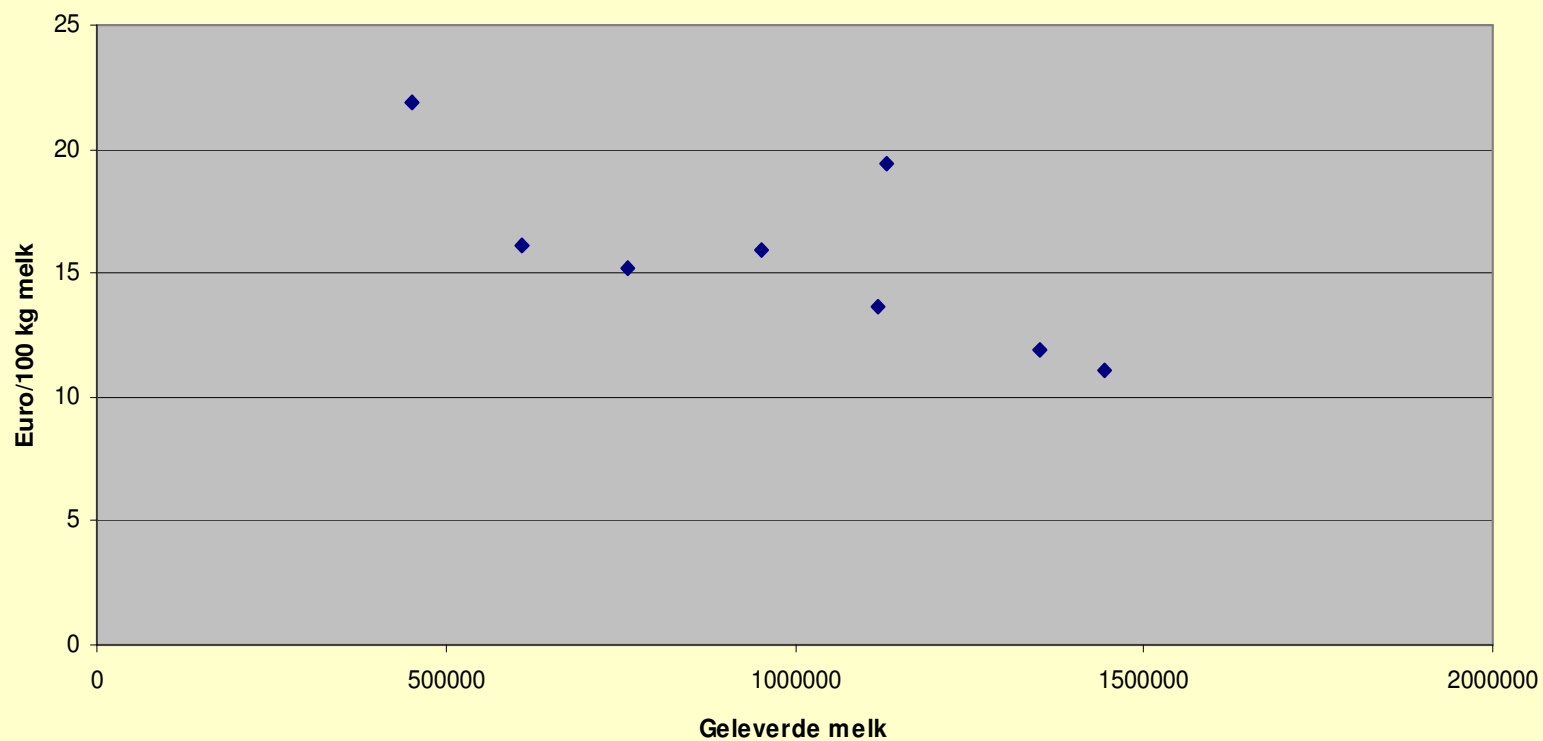
- Voortdurende tijdsdruk
- Waarom grote verschillen tussen bedrijven en/of personen
- Sneller werken / meer verdienen
- Gezond 60 jaar worden

Ondernemer en adviseur

- Wat verwacht **ondernemer**
 - Externe beoordeling
 - Benchmarks
 - Concreet maken, omdat er altijd een link is met de economie
- Wat biedt de **adviseur**
 - Registratie geeft inzicht
 - Verwerking in kengetallen
 - Gesprek over achtergronden

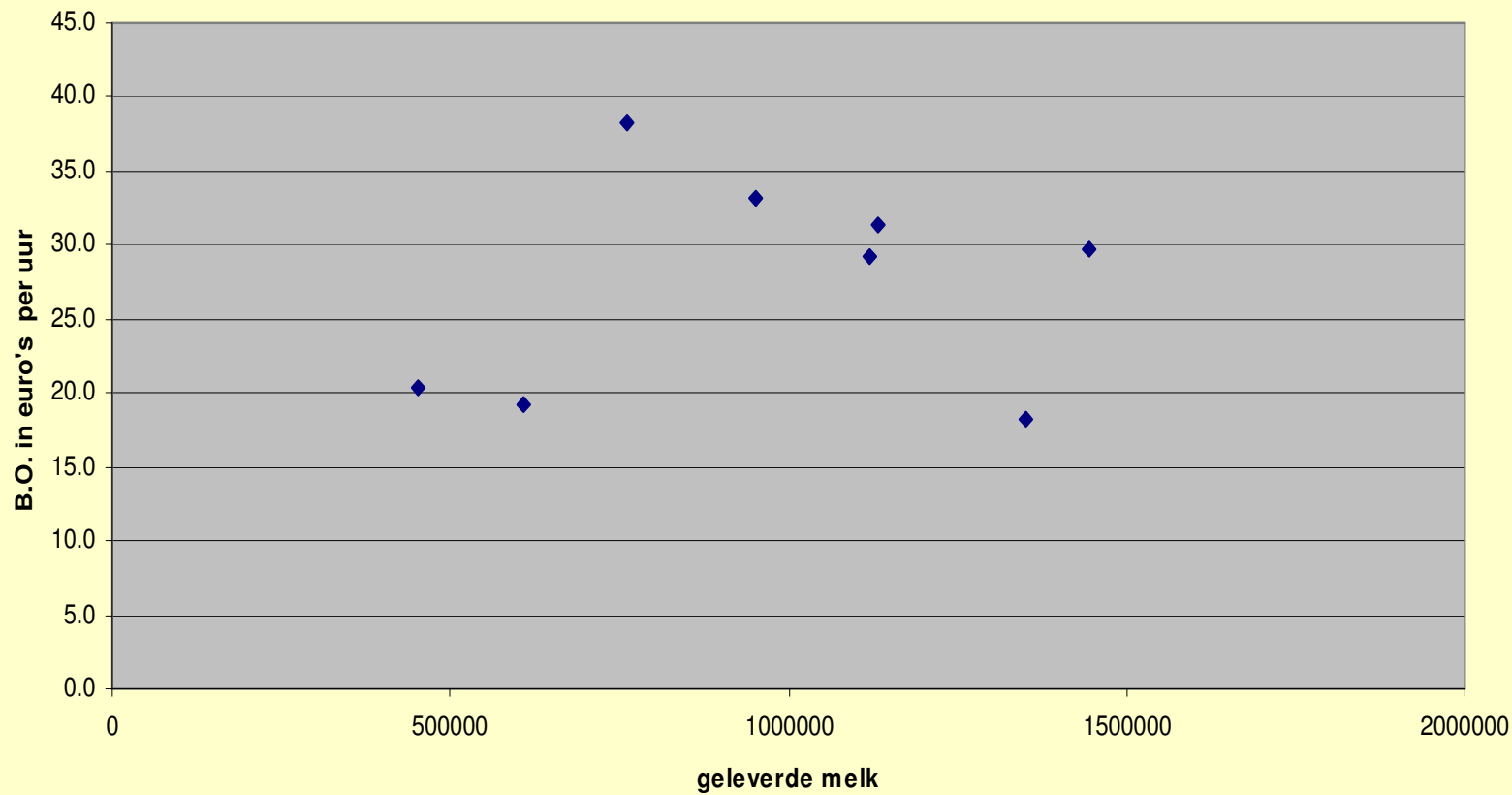
Ondernemer en adviseur

bruto overschot per 100 kg melk

Ondernemer en adviseur

bruto overschot per uur

Wat leverde mij die studiegroep op

- Eye opener
- Waar sta ik ten opzichte van mijn collega's
- Balans is belangrijk
 - Vee
 - Stal
 - Grond
 - Geld
- Prioriteiten stellen

Waarom veel over gesproken

- Signaleren knelpunten door onevenwichtige groei
- Boeren is een levenswijze, maar niet iedereen leeft wijs
- Externe arbeid wordt uitgesteld, vanwege hoge kosten plaatje
- Arbeidsbesparende investeringen worden als kostbaar ervaren
- Spanning in gezinnen is lang niet altijd financieel, maar ook vaak sociaal
- Maak het concreet, anders blijf je alleen maar praten

Arbeid en melkproductie

- In Nederland ongeveer 150 kg per uur
- Streef naar 200 kg per uur
(= 5 uur / 1000 kg melkquotum)
- Grote bedrijven minimaal 250 kg per uur
met € 25 per uur voor arbeid is dat al 10 €ct per kg

Arbeid en Economie

- Kengetal: **B.O. per gewerkt uur ondernemer**

B.O. = winst + afschrijving + rente + pacht + lease

- Waarom B.O.?
veel invloed van schaalgrootte en financiering
- Hoogte-gevoel
- Onderling vergelijken

Complexiteit

Het bedrijf

Aanbevelingen

1

- **> € 30 arbeidsrendement per uur**
 - Slimme werker
- **tussen € 15 en € 30 per uur**
 - Bedrijven moeten keuzes maken
- **< € 15 per uur**
 - Vrijgezel, zonder schulden

Aanbevelingen

2

- Houd de bedrijfsvoering simpel
- Een koe is werknemer, geen werkgever
- De sector vraagt om sociaal duurzame bedrijfsvoering
 - (± een BO van € 100.000 in 3000 uur)
- Aan het eind van je leven is het niet belangrijk hoeveel melkquotum je hebt gemolken, maar of je plezier hebt gehad in je bedrijf !